

Міністерство культури та інформаційної політики України
Комунальний вищий навчальний заклад
«Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки»
Дніпропетровської обласної ради»

СИЛАБУС
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КОНЦЕРТНО-КАМЕРНИЙ СПІВ»

Рівень вищої освіти – другий

Ступінь вищої освіти – Магістр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»

Д н і п р о
2 0 2 3

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. Навчальна дисципліна «Концертно-камерний спів» є вибірковим компонентом підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти «магістр». Актуальність предмета визначається необхідністю оволодіння практичними знаннями з питань концертно-камерного співу для застосування їх у вокальній діяльності.

КОМПЕТЕНТНОСТІ. У межах курсу здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти формують загальні компетентності, передбачені освітньо-науковою програмою Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні:

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові:

ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 9 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Кількість кредитів ЄКТС – 8, курс – перший; семестр I-II, загальний обсяг – 240 годин, з них індивідуальних – 76 години, самостійних – 164 годин.

МЕТОЮ викладання навчальної дисципліни «Концертно-камерний спів» є підготовка магістрів до концертно-творчої діяльності в академічній культурно-мистецькій сфері, а також виховання у молодих музикантів найкращих виконавських навичок у професійному володінні голосовим апаратом

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ. Дисципліна «Концертно-камерний спів» вивчається на першому курсі (I–II семестри) та є важливим навчальним компонентом. Для набуття практичного досвіду з предмету необхідні знання з дисциплін «Фах/виконавство». Дисципліна «Концертно-камерний спів» пов'язана з вивченням наступних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки: «Клас ансамблю», «Сучасне виконавське мистецтво».

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ. Дисципліна «Концертно-камерний спів» реалізується у вигляді індивідуальних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ. Інформаційно-узагальнюючий метод, пояснювально-стимулюючий, збирання інформації, метод міжпредметних зв'язків, метод жанрової атрибуції, аналітичний метод.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Камерний спів у контексті вокальної культури

Тема 1. Предмет «Світова музика та камерний спів».

Тема 2. Практика зарубіжної камерно-вокальної музики

Тема 3. Формування та розвиток української камерно-вокальної творчості

Тема 4. Сучасна українська камерно-вокальна музика: жанрово-стильові напрями

Виконавська інтерпретація композиторської ідеї в українській камерно-вокальній музиці кінця ХХ – початку ХХІ ст.

Тема 5. Камерно-вокальна музика як діалог композиторського та виконавського мислення

Тема 6. Камерно-вокальне музикування в контексті композиторських новацій

Тема 7. Звукова візуалізація поетичного тексту як спосіб розкриття драматургічного потенціалу сучасного музичного твору

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. До контрольних заходів відносяться поточний та підсумковий контроль. **Поточний контроль** включає

до себе перевірку засвоєння матеріалу вибірових тем курсу згідно з тематичним планом шляхом виконання самостійних та індивідуальних завдань. **Підсумковий контроль – екзамен** наприкінці II семестру – проводиться з метою оцінки результатів навчання в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. Основними формами контролю знань є опитування, перевірка самостійних робіт студентів.

ПОЛІТИКА КУРСУ («Правила гри»). Курс передбачає самостійну роботу та роботу у колективі. Середовище на занятті є творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою мають бути виконані у встановлений термін. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Пропуски занять здобувачами припустимі тільки з поважних причин та підлягають відпрацюванню.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Азарова Л.Г. Методичні принципи формування співочого голосу видатного педагога Ф. Ламперт. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки)* № 11(246). Ч. I. 2012. С. 102–109.
2. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) [підручник / 2-ге вид. / з грифом МОН України "Для студентів музичних внз"] К. : LAT & K, 2012. 192 с.
3. Берегова О. Музично-виконавські школи України: етапи становлення у ХХ столітті /Наук. вісн. нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2008. Вип. 67. С. 131–150.
4. Бондарчук В. О. Д. М. Гнатюк у роботі над «Мазепою» П. І. Чайковського. Сучасні тенденції розвитку науки : мат-ли II міжнар. наук.-практич. конф. (м. Ужгород, 23–24 грудня 2018 року) : у 2 ч. Ч. 2. Херсон : Вид. «Молодий вчений», 2018. С. 141–143.
5. Бондарчук В.О. Феномен творчості Дмитра Гнатюка в музично-театральній культурі України другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Автореферат дисерт. на здобуття наукового ступеня доктора мистецтвознавства. Київ, 2019. С.31.
6. Варварцев М. Життя та сцена Миколи Іванова: історія українця в італійському Рісорджименто»: монографія, К.: Ін-т історії НАН України, 2011. 188 с.
7. Вотріна В. Мистецтво співу і вокальна методика М. Е. Донець-Тессейр. Київ. : НМАУ, 2014. 272 с.
8. Гречишкіна Н. Ф. Особливості концертного виконання оперної арії: навч. посібник. Донецьк: Юго-Восток, 2007. 106 с.
9. 14.Гринь Л.О. Історичний аспект розвитку української вокальної школи ХХ сторіччя. *Педагогічні науки. Вісник Запорізького національного університету* № 1(17), 2012. С.45–49.
- 10.15.Давидов М.А. Виконавське мистецтво. Енциклопедичний довідник. Луцьк : Велика обласна друкарня, 2010. 400 с.
- 11.Іванов В. Про вокальну педагогіку. *Українська музична газета.* № 3. 2009.

12. Лисенко І. М. Співаки України. Енциклопедичне видання: 2-ге вид., перероблене і доповнене К. : Знання, 2011. 629 с.
13. Ляшенко Ю. В. Підготовка сучасних академічних співаків у класі вокального ансамблю : навч. посібник. Донецьк: ДДМА імені С. С. Прокоф'єва, 2008. 157с.
14. Небога О. Г. Київська школа сольного співу середини ХХ століття як феномен європейського вокального виконавства. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»* : зб. наук. пр. Вип. 38. Київ : Видав. центр КНУКіМ, 2018. 300 с.
15. Опенько В.В. Вокальна школа Франческо Ламперті та її значення для становлення української мистецької педагогіки. «Молодий вчений» № 8.1 (48.1) серпень, 2017 р.
16. Прядко О.М. Методика розвитку співацького голосу майбутніх педагогів-музикантів: автореф. дис. ... канд. пед. наук. : спец. 13.00.02. Теорія та методика музичного навчання. К. 2009. 20 с. Сун Жуйшань. Духовно-пісенна генеза арії та її виконавська парадигма: дис. ... докт. філософії: спец: 025 Музичне мистецтво (02 Культура і мистецтво. Одеса, 2023.
17. Чжичао Лі. Музично-виконавська діяльність Пласідо Домінго як синергічний феномен: дис. ... докт. філософії: спец. 025 Музичне мистецтво (02 Культура і мистецтво). Одеса, 2023.

Додаткова

1. Суржина Н.А. Антологія меццо-сопрано : (навч.-метод. посіб.) ; Дніпропетр. акад. музики ім. М. Глінки. Дніпро : Ліра, 2019. 358 с.
2. Стасько Г. Тенденції впровадження креативних методик у практику виховання голосу людини. Вокальне мистецтво: історія. сучасність. Перспективи. Збірник статей ДВНЗ «Прикарпатський національний університет Імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ, 2015. С. 166–178.
3. Стахевич О. Г. З історії вокально-виконавських стилів та вокальної педагогіки: посібник. Вінниця: Нова Книга, 2013. 176 с.
4. Стефанюк Михайло. Універсальність творчості Бориса Романовича Гмирі. Вокальне мистецтво: історія. сучасність. Перспективи. Збірник статей ДВНЗ «Прикарпатський національний університет Імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ, 2015. С. 68–79.
5. Терещенко А. Анатолій Солов'яненко. Життя і творчість. К., 2009, «Либідь». С. 67.
6. Ткаченко Т. В. Формування вокально-сценічної культури студентів мистецьких факультетів педагогічних вузів : монографія. Харків : ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2016. 307 с.
7. Чень Ван Методика формування виконавського артистизму студентів магістратури в процесі вокально-фахової підготовки : дис. ... канд. пед. наук. Київ, 2017. 244 с.
8. Українська музична енциклопедія. Видання ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України. К., 2008-2016.

9. Яновська Л. Діана Петриненко: Коли верхню ноту взяла на півгодини, глядачі піднялися і стояли, доки я доспівала». *Урядовий кур'єр*. 2013. №157. С. 17.

Інформаційні ресурси

1. <http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php>
2. <http://composersukraine.org/index.php?id=1371>
3. <http://mk.archives.gov.ua/pubonsite/187-pub120operakaterina.html>
4. <https://web.archive.org/web/20080212085216/http://www.opera.com.ua/>
5. opera/taras_bulba/taras_bulba_info_ua.html
6. Aveclassics.net
7. <https://web.archive.org/web/20120923124530/http://www.opera.com.ua/staf>
8. <http://vecchioso.bnnonline.it/biblvir/verdi/index.html>
9. opera-grishko.com.ua
10. mazon.fr/Quatuor-vocal-Musique-classique-Baroque/s
11. <https://www.liveabout.com/operas-by-giuseppe-verdi-724297>
12. https://dme.mozarteum.at/DME/nma/nmapub_srch.php